

TRETJI MEDNARODNI SPELEOLOŠKI KONGRES V AVSTRIJI

Dušan Novak

Na tretjem mednarodnem speleološkem zboru se je zbralo v Avstriji okrog 250 delegatov iz 24 držav. Jugoslavija je bila zastopana s 15 delegati iz Skopja, Sarajeva, Zagreba in Ljubljane in z 8 referati v različnih sekcijah.

Predhodni začetek kongresa je bil 15. 9. 1961 v deželnem muzeju Joanneum v Gradcu, kjer smo poslušali predavanja o raziskovanju krasa na Stajerskem (K. Murban) in o srednještajerskem krasu (V. Maurin). Ogladali smo si zanimivi geološki, paleontološki in arheološki muzej in številne jame graške okolice. Vodili so nas v paleolitske jame v Badlgrabnu (severno od Gradca, Repolusthöhle, Grosse Badlhöhle in Drachenhöhle) ter turistične jame Lurgrotte pri Peggau, kjer je bil ob tej priliki odprt majhen jamski muzej. Ogladali smo si Grasslhöhle in Katerloch pri Weizu, vse v paleozojskem apnencu.

V gradu Eggenberg smo si ogledali še lovski in baročni muzej. Udeležence prvega dela kongresa so prepeljali na Dunaj z avtobusi. Na Dunaju je bila dne 18. 9. na univerzi svečana otvoritev. Po pozdravnih govorih je bil kot prvi na vrsti referat o zgodovini speleologije v Avstriji (R. Saar), popoldne pa je bil ogled speleološke razstave v Prirodoslovnem muzeju in prva skupna seja udeležencev kongresa. Večji del razstave je zavzemalo gradivo, ki je prikazovalo delo speleološke raziskovalne postaje dunajskega Speleološkega inštituta v Oberfeldu. Tu raziskujejo površinske kraške pojave v apnencu in sledove ledeniškega delovanja; sestavo tal in vegetacije kot vplive na zakrasevanje; postglacialno zakrasovanje in klimatske vplive na zakrasevanje; napredovanje zakrasevanja in vpliv na gospodarstvo v gorskem svetu, itd. Speleološki inštitut je priključen ministrstvu za gozdarstvo in uživa pri svojem delu vso podporo in razumevanje.

Po zaključku prve skupne seje so bili prikazani filmi o raziskovanju jam v Romuniji, o raziskovanju in potapljanju v kraške izvire na Madžarskem, kjer so speleološko preiskovali podzemske vodotoke ob priliki projektiranja vodovodov, ter o novi metodi raziskovanja podzemskih vodotokov s trosi, ki so jo zelo razvili Avstrijci.

V naslednjih dneh so se na univerzi razvrstila številna predavanja v sekcijah in komisijah.

Med predavatelji je bilo prijavljenih mnogo Poljakov, Čehov in Rusov, ki pa se kongresa niso udeležili. Mnogo referatov je zaradi tega odpadlo.

Referati so obsegali zelo različne teme in mnoga nova dognanja in teorije, da tako ni mogoče podati niti kratke ocene vseh. Pokazalo se je, s kako mnogimi metodami preiskujejo danes kraška območja in kraške pojave.

Nadaljevanje kongresnega dela je bilo v Obertraunu. Tu smo obiskali turistično vodno jamo Koppenbrüllerhöhle in speleološko postajo Oberfeld, dachsteinsko Ledeno jamo in Mamutsko jamo ter s Krippensteina kraško visokogorsko planoto dachsteinskega apnena masiva. Obiskali smo tudi staro mesto Halstatt z muzejem in solnim rudnikom.

V kinodvorani športnega centra so nam prikazali grški speleološki film in serijo diapozitivov iz neke francoske jame.

Delu kongresa se je v Salzburgu od 26. 9. do 30. 9. priključila proslava petdeset letnice salzburskega speleološkega društva. Na zaključni seji so bili prečitani zaključki komisij in referat o razvoju speleološkega dela v Avstriji po letu 1945. Jugoslovanska delegacija je predlagala, naj bi bil naslednji kongres leta 1965 v Jugoslaviji, kar je kongres z veliko večino sprejel.

Zaključne ekskurzije so bile v Tennengebirge v Eisriesenwelt, na Grossglockner in v Lamprechtfohenhöhle ter v nekatere večje jame, ki za turistični obisk še niso urejene. Organizacija kongresa je bila odlična. Delo kongresa je potekalo vseskozi brez zastoja in v ozračju medsebojnega prijateljstva.

Résumé : IIIe Congrès international de spéléologie en Autriche (1961)

M. D. Novak, un de participants Yougoslaves au Congrès, présente un court rapport sur le congrès et sur les communications les plus importantes.